

CHỦ ĐỀ: NHỮNG ĐIỀU PHI THƯỜNG NHỎ BÉ

*“Điều tuy rất phi thường nhưng thật ra rất nhỏ bé
Điều nhỏ bé phi thường luôn nằm ở trong ta.”*

(DTAP)

Đọc văn bản sau và thực hiện yêu cầu:

LỜI HẠT MUỐI

*Tôi là con của biển khơi
Kết tinh tình nước và trời mà nên
Phận đành bé nhỏ, lặng yên
Vẫn mang một dáng vẻ riêng trên đời*

*Dẫu từng nóng bỏng khát khao
Dẫu từng vỡ vụn xót đau lòng mình
Vẹn nguyên màu sắc trắng tinh
Giữ gìn vị mặn nghĩa tình cho nhau*

*Trái tim soi bóng mặt trời
Gừng cay muối mặn... thành lời sớm trưa
Yêu nhiều nắng, chẳng cần mưa
Không quen lạnh nhạt, chẳng ưa ôn ào*

*Tôi lên phố lạ, rừng sâu
Kể chi nghèo khó, sang giàu người ơi
Thế gian mía ngọt, khoai bùi
Riêng tôi chút mặn một đời hiến dâng.*

(Trích *Lời hạt muối*, Trần Văn Lợi, nguồn
<https://vanvn.vn/tho-tran-van-loi-ben-que-buoc-manh-trang-vang-choi-voi/>)

* **Chú thích:** Trần Văn Lợi là nhà thơ trưởng thành từ vùng đất biển Nam Định. “*Lời hạt muối*” là bài thơ đặc sắc thể hiện rõ tư duy nghệ thuật hướng về cội nguồn và người lao động của ông.

PHẦN I: TRẮC NGHIỆM (2,0 điểm) (chọn đáp án đúng nhất - mỗi câu 0,25 điểm)

Câu 1. Bài thơ được viết theo thể thơ:

- A. Thơ cách luật
- B. Thơ tự do
- C. Thơ lục bát
- D. Thơ luật Đường

Câu 2. Phương thức biểu đạt chính của bài thơ:

- A. Tự sự
- B. Miêu tả
- C. Biểu cảm
- D. Nghị luận

Câu 3. Hình ảnh “*hạt muối*” trong bài thơ nhằm thể hiện nội dung:

- A. Vẻ đẹp tâm hồn, sự hy sinh thầm lặng và nghĩa tình của con người.
- B. Những khó khăn, vất vả của người dân miền biển.
- C. Sự khắc nghiệt của thiên nhiên khơi xa.
- D. Thành quả lao động đơn thuần của người miền biển.

Câu 4. Chủ đề chính của bài thơ là:

- A. Ca ngợi vẻ đẹp bao la, hùng vĩ của biển khơi và bầu trời.
- B. Mượn lời hạt muối để ngợi ca lẽ sống cống hiến, sự thủy chung và tình cảm chân thành giữa người với người.
- C. Miêu tả quá trình kết tinh gian khổ để tạo ra hạt muối trắng ngần.
- D. Thể hiện sự xót xa cho thân phận nhỏ bé, lênh đênh của những vật vô tri.

Câu 5. Biện pháp tu từ xuyên suốt bài thơ giúp "hạt muối" cất lên lời tự sự là:

- A. So sánh
- B. Nhân hóa
- C. Hoán dụ
- D. Điệp ngữ

Câu 6. Cụm từ "Gừng cay muối mặn" trong khổ thơ thứ hai gợi nhắc đến điều gì?

- A. Các loại gia vị thiết yếu trong đời sống hàng ngày.
- B. Truyền thống tình nghĩa thủy chung, gắn bó bền chặt của con người Việt Nam.
- C. Những vất vả, gian lao của cuộc đời con người.
- D. Sự đối lập giữa vị ngọt của mía và vị mặn của muối.

Câu 7. Qua hai dòng thơ "Vẹn nguyên màu sắc trắng tinh / Giữ gìn vị mặn nghĩa tình cho nhau", tác giả ngợi ca phẩm chất nào của con người?

- A. Sự kiêu hãnh về vẻ bề ngoài đẹp đẽ.
- B. Sự bảo thủ, không muốn thay đổi bản thân.
- C. Sự giữ gìn tâm hồn trong sáng và lòng thủy chung son sắt.
- D. Ý chí quyết tâm vượt qua mọi nỗi đau về thể xác.

Câu 8. Thông điệp sâu sắc nhất mà bài thơ muốn gửi gắm là gì?

- A. Con người cần phải biết vượt qua những nỗi đau, mất mát trong quá khứ.
- B. Hãy luôn trân trọng những sản vật quý giá mà biển cả đã ban tặng.
- C. Dù nhỏ bé hay ở bất cứ đâu, mỗi cá nhân đều nên sống có ích và sẵn lòng dâng hiến cho đời.
- D. Cuộc đời là sự kết hợp của nhiều hương vị: ngọt, bùi, cay, mặn.

PHẦN II: TỰ LUẬN (8,0 điểm)

Câu 1. Trả lời câu hỏi ngắn (2,0 điểm)

a. Phân tích tác dụng biện pháp tu từ **điệp ngữ** trong hai câu thơ sau: "Dầu từng nóng bỏng khát khao/ Dầu từng vỡ vụn xót đau lòng mình"

b. Từ văn bản trên, em hãy rút ra bài học tâm đắc nhất với bản thân (khoảng 3-5 dòng).

Câu 2. Nối nội dung cột A với cột B (2,0 điểm)

Cột A (Các phép liên kết câu)	Cột B (Ví dụ)
1. Phép lặp từ ngữ	a. "Một mùi hương lạ xông lên trong lớp. Trông hình gì treo trên tường tôi cũng thấy lạ và hay hay. Tôi nhìn bàn ghế chỗ tôi ngồi rất cẩn thận rồi tự nhiên lạm nhận là vật riêng của mình." (Thanh Tịnh)
2. Phép thế	b. "Sáng hôm sau, Lão Hạc sang nhà tôi. Vừa thấy tôi, lão báo ngay..." (Nam Cao)

3. Phép nói

c. *"Sáng mai, anh đi rồi. Anh đi để tìm một con đường cho cả dân tộc. Anh đi vì lòng yêu nước nồng nàn."* (Sơn Tùng)

4. Phép liên tưởng

d. *Tác phẩm nghệ thuật nào cũng xây dựng bằng những vật liệu mượn ở thực tại. Nhưng nghệ sĩ không ghi lại cái đã có rồi mà còn muốn nói một điều gì mới mẻ."* (Nguyễn Đình Thi)

Câu 3. Tập làm văn (4,0 điểm)

Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) nêu cảm nhận về hai khổ thơ cuối trong tác phẩm *Lời hạt muối* của Trần Văn Lợi.